

Ben jij solidair

Ev.: 28^e zondag door het jaar: Mc 10, 17-27

Dat evangelie van vandaag, daar moet je wat mee, niet? Maar wat? Gelukkig werd ik voor mijn overweging geholpen. Door de krant.

Want tussen alle ellende door over corona, en over de kabinetsformatie die maar niet opschiet, en dan deze week weer die verpletterende verhalen over het misbruik in Frankrijk, - en dan, wat deze week begint, die eerste ronde van de door paus Franciscus uitgeschreven synode - hebt u daar al iets van gehoord, nee? U/jij mag ook je mening geven, tussen dat alles las ik in 'misschien wel de beste krant in Nederland,' iets dat direct relatie heeft met het evangelie van vandaag.

Ik las dat directies, ten minste voorzitters van de raden van bestuur van bedrijven in Nederland, in de tijd van corona flink minder waren gaan verdienen. Dat soort mededelingen blijft bij mij altijd hangen en er overvalt mij altijd een soort meelij.

Maar ach, de voorzitter van de raad van bestuur van Wolters Kluwer kreeg in dat ene jaar 2020 toch altijd nog € 13 miljoen bijgeschreven op haar toch al vrij volle rekeningen. En de voorzitter van de directie van Prosus moest wel flink inleveren, maar gelukkig voor hem hield hij nog wat over: hij ging van 38 miljoen in 2019 naar 15 miljoen in 2020.

Niet fijntjes dat ik dat hier noem? Vloeken, zelfs met goede smaak, doe je toch niet in de kerk? En het zijn toch uitzonderingen waar we het over hebben? Ach: Messi huilde, toen hij voor 40 miljoen per jaar naar Parijs moest.

Ik denk dat hebzucht en wegstaren de grondslag vormen voor deze hebberigheid. Rupsje nooit genoeg. Het illustreert wat in het evangelie van vandaag gezegd wordt, namelijk dat het voor een rijke heel moeilijk is om in de hemel te komen. Aangenomen dat die bestaat, natuurlijk.

Traditioneel in de uitleg van de uitspraak van Jezus dat het voor rijken moeilijk is om in de hemel te komen, is dat het *niet* zegt, dat je geen geld mag verdienen. Er zijn zelfs uitspraken van Jezus die op het tegendeel duiden. De uitspraak nu, werpt vooral de vraag op hoe bezeten je van geld raakt, het jou vrij of onvrij maakt, wat geld hebben met je doet.

'Verkoop alles,' is geen aanklacht tegen het feit dat je veel bezittingen hebt, het is een advies voor vrijmaking. Hoe vast

zit je in wat je hebt en waarom kun je het niet loslaten? Zo lang bezit de hoogste waarde voor je is, is het rijk van God nog ver weg voor jou.

Ik geloof dat die uitleg, die vaak zó gegeven wordt, breder getrokken moet worden. Het gaat niet om die ene persoon met geld alleen. Het gaat om hij of zij en de maatschappij.

Wat betekent rijk worden in een wereld waar werknemers in een bedrijf onder aan de ladder zich het schompes werken en van hun loon nauwelijks kunnen rondkomen?

Wat betekent rijk worden in een wereld waar in velen die hun inkomen lange tijd niet zagen stijgen of zelfs zagen dalen, het gevoel hebben dat mensen aan de politieke en economische top, simpelweg niet geïnteresseerd zijn in hun welzijn?

Ja, je hoort vaak zeggen dat die mensen die miljoenen verdienen, ook zoveel goed doen. Het zal wel, ik weet dat niet, Maar ik vind het fantastisch – ik weet niet meer waar het was, maar het was ergens in Nederland in augustus dit jaar, dat dorpelingen, mensen van een dorp, in no time 21.000 euro bij elkaar brachten voor een pakjesbezorger van wie de auto gestolen was. Ge-wel-dig. Daar krijg ik het warm van.

Waanzin daarentegen, bizar, als je denkt dat jij zo goed bent dat jouw bijdrage in een bedrijf honderd keer, honderdvijftig keer meer waard is, dan die van de hardwerkende sjouwer op de werkvloer.

'Superioriteitsdenken,' dat al in het begin door het Christendom werd afgewezen. Het staat haaks op de beroemde woorden van Paulus over de gelijkheid van alle mensen: 'Er is geen slaaf of vrije meer.' (Galaten. 3,28)

Die woorden van Paulus over de gelijkwaardigheid van alle mensen lijken in de huidige economie hun relevantie te hebben verloren. Evenals trouwens de calvinistische arbeidsethiek van discipline, deugd en soberheid. Economie en maatschappij zijn uit elkaar gelopen. Woekerende rijkdom is wat de economie aanstuurt. En de ongelijkheid die het creëert leidt meestal tot zinloze bestedingen en leefstijlen.

Voor het eerst heb ik trouwens in de krant gelezen hoeveel biljoen het de economie gekost heeft dat aan de onderkant geen schappelijke lonen betaald werden.

Jezus is radicaal en Hij wil dat wij nadenken over wat geld en goed voor ons betekenen. Zelf gaf hij het voorbeeld: Geld en goederen speelden voor hem niet. Zijn zelfverloochening staat tegenover de zelfponering die bij onze tijd lijkt te horen.

Maar, ik trap er ook in, laten we niet te lang stil staan bij die paar rijken. Dit evangelie gaat helemaal niet over hen. Dat beeld is een soort toegift, een verzuchting, afsluitende woorden. Jezus kijkt aan het eind van zijn statement de kring rond en zegt tegen de mensen: Ach, wat is het toch moeilijk voor rijke mensen om Zijn betoog daarvóór ging over gewone mensen, mensen zoals wij, het gaat over ons.

Wij kunnen allemaal degene zijn tegen wie Jezus zegt: 'Verkoop alles – en geef het aan de armen.' Als je onze bezittingen vergelijkt met het gemiddelde van een mens op aarde, dan zijn we allemaal rijk. Zeer rijk. Bezinning doet ons beseffen hoe bevoorrecht wij zijn.

En toch, - al ben ik voor een kerk die heel actief is – toch lees ik het: 'Verkoop alles,' meer als een vraag om na te denken, dan om direct dingen te doen. (Gaat het bijv. alleen over geld en goederen of gaat het ook over de inzet van onze capaciteiten en talenten? En het geven van bijv. aandacht en tijd?)

Dan, als wij nagedacht hebben, zullen wij misschien met dat alles opkomen voor de hard werkenden en niets verdienenden in onze eigen omgeving en de verdere wereld, de gehandicapten die niet kunnen werken, de arbeidsmigranten zonder papieren, de armen zonder scholing, de vluchtelingen zonder status, de daklozen zonder bad, de zieken zonder bezoek.

Hen zullen wij de hemel op aarde brengen en wij hoeven wij niet door het oog van een naald te kruipen.
Moge het zo zijn.

Ad Besems